

eller fremlæggelse af nye skriftlige beviser, som ikke straks kan skaffes til veje.

Retten adgang til at afskære nyt processtof, der vil nødvendiggøre en udsættelse af hovedforhandlingen, følger for så vidt allerede af, at det er retten, der træffer bestemmelse om en eventuel udsættelse af behandlingen af sagen, jf. retsplejelovens § 345 (som ikke foreslås ændret). Da retsplejeloven indeholder forholdsvis detaljerede præklusionsregler, er det imidlertid fundet rigtigst, at rettens adgang til at egen drift at afskære nyt processtof af hensyn til ikke at udsætte hovedforhandlingen fremgår udtrykkeligt af reglerne om inddragelse af nyt processtof under hovedforhandlingen.

Stk. 3 bestemmer, at stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse, når en part ønsker at påberåbe sig dokumenter, der nok er angivet rettidigt (efter reglerne i den foreslåede § 358), men som først er fremkommet efter forberedelsens slutning. Bestemmelsen er i overensstemmelse med det gældende § 363, stk. 2, 2. led, hvor det i den juridiske litteratur er antaget, at ordet »rettidigt« skal forstås som inden forberedelsens slutning.

Stk. 4, der med redaktionelle ændringer svarer til den gældende § 363, stk. 4, bestemmer, at der ved afgørelsen efter stk. 1-3 skal tages hensyn til, om parten inden hovedforhandlingen kunne have givet meddelelse efter § 358, stk. 1, eller kunne være fremkommet med vedkommende dokument.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.2 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 364

Den foreslåede bestemmelse giver ligesom den gældende § 364, stk. 2, jf. § 358, mulighed for, at hovedforhandlingen afbrydes med henblik på en genoptagelse af forberedelsen.

For at understrege, at dette kun rent undtagelsesvis kan komme på tale på dette tidspunkt af sagens forløb foreslås i *stk. 1* en selvstændig regel herom frem for som i dag en henvisning til den tilsvarende regel i kapitel 33, der gælder før hovedforhandlingens begyndelse. Endvidere foreslås det, at reglen præciseres således, at forberedelsen kan genoptages, hvis retten finder, at yderligere forberedelse *undtagelsesvis* er nødvendig. Ordet »undtagelsesvis« er derimod ikke medtaget i det foreslåede § 356, stk. 3 (svarende til den gældende § 358) (lovforslagets § 1, nr. 86), om genoptagelse af forberedelsen inden hovedforhandlingens begyndelse.

Stk. 2 bestemmer i overensstemmelse med den gældende henvisning til § 363 i § 364, stk. 2, at reglen om inddragelse af nyt processtof i § 363 gælder under en

genoptagelse af forberedelsen, der først beslutes efter hovedforhandlingens begyndelse. En genoptagelse af forberedelsen betyder således ikke i sig selv, at en indtrådt præklusion gennembrydes. Noget andet er, at hvis der undtagelsesvis er grundlag for at genoptage forberedelsen, vil de hensyn, der taler for at genoptage forberedelsen, samtidig kunne indgå i vurderingen af, om der er grundlag for at tillade, at en part fremkommer med nyt processtof trods indtrådt præklusion.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.2 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 365

Den foreslåede bestemmelse angår hovedforhandlingens gennemførelse.

Stk. 1 om nedlæggelse af påstandene viderefører med en redaktionel ændring det gældende § 365, stk. 1.

Stk. 2 svarer til 1. og 2. pkt. i den gældende § 365, stk. 2, med tilføjelse af et nyt punktum om, at de dokumenter, som parterne påberåber sig, kun skal oplæses i det omfang, der er anledning dertil.

Sagsøgerens forelæggelse af sagen skal være kort, og sagsøgeren bør som led i forelæggelsen i refererende form gengive de relevante dele af sagens skriftlige beviser (dvs. de dele af de skriftlige beviser, som efter parternes påstande og anbringender kan være relevante for rettens afgørelse), hvorimod disse normalt ikke bør oplæses hverken i deres helhed eller i væsentligt omfang. Derimod vil det være naturligt, at sagsøgeren som led i forelæggelsen oplæser væsentlige dele af de skriftlige beviser, hvor det kommer an på ordlyden. Det kan f.eks. være centrale bestemmelser i en kontrakt eller de vigtigste spørgsmål og svar i en syns- og skønserklæring.

Forelæggelsen kan koncentreret yderligere i de tilfælde, hvor parterne har udarbejdet sammenfattende processkrifter, jf. det foreslåede § 357, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 86).

Forslaget kan for så vidt anses for omfattet af den gældende formulering af retsplejelovens § 365, idet det ikke her er foreskrevet, at skriftlige beviser nødvendigvis skal oplæses. Da der imidlertid foreligger en lang tradition for oplæsning af skriftlige beviser, foreslås en udtrykkelig regel om, at oplæsning af skriftlige beviser kun finder sted, når der er anledning dertil.

Forslaget ligger i forlængelse af den udvikling, der som beskrevet af Retsplejerådet i betænkning nr. 1401/2001 side 293 allerede foregår i praksis i retning af en begrænsning af en formalistisk oplæsning af skriftlige beviser.